

VII. L'edifici

La Casa de Convalescència de Sant Pau és la seu de l'IEC, un edifici civil del segle xvii destinat a la convalescència dels malalts de l'Hospital de la Santa Creu. El projecte inicial de l'edifici, que després fou reduït, preveia tres plantes: a la planta baixa, menjadors, cuines, rebost i forn; a la primera planta, els dos dormitoris —l'un per a homes i l'altre per a dones—, les secretes i la capella, i a la planta de dalt, el guarda-roba. També incloïa un claustre i un sobreclaustre. La Casa de Convalescència va constituir una millora clara en l'atenció als malalts convalescents. El lligam de la Casa de Convalescència amb l'hospital va continuar, així, fins a principis del segle xx.

Aquesta obra és fruit de l'impuls de la societat civil de l'època. Diversos ciutadans i famílies benestants, com Lucrecia de Gualba, Pau Ferran, els Soler, els Astor i els Cardona, van deixar els seus béns a la institució i als «pobres convalescents». Això els atorgà el títol de fundadors i, des d'aleshores, els seus escuts apareixen com a elements decoratius per l'edifici. Tot i les aportacions inicials dels marmessors de Lucrecia de Gualba, l'empenta necessària per a acabar l'obra amb les característiques que té ara va arribar l'any 1646, quan Pau Ferran va testar a favor de la Casa de Convalescència.

D'estil classicista, l'edifici fa poques concessions al Barroc; però, més enllà del valor arquitectònic i social, la Casa de Convalescència reuneix exemples cabdals de les arts plàstiques dels segles xvii i xviii, tant en escultura i pintura (murals i quadres), com en ceràmica i revestiments. L'estàtua de sant Pau presideix el pati i cal destacar el jardí elevat amb el nom de Jardí Mercè Rodoreda, en honor a l'escriptora que va deixar els seus drets d'autor a l'IEC, que gestiona per mitjà de la Fundació Mercè Rodoreda.

Amb un conveni signat l'any 1977 l'Ajuntament de Barcelona va cedir l'ús de l'edifici a l'IEC, que hi desenvolupa la seva activitat des d'aleshores i que ha tingut cura de la conservació de l'edifici encapçalant diverses reformes dutes a terme en diferents moments de la seva història, de les quals destaca especialment la que es va realitzar d'una manera integral l'any 2000. A part d'utilitzar els espais per a la seva activitat, l'Institut cedeix les sales i el pati a altres institucions culturals i científiques, així com a departaments de l'Administració, quan aquests ho sol·liciten.